

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA KLASY 5 – OCENA ŚRÓDROCZNA

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- podaje cechy odróżniające organizmy od materii nieożywionej;
- przeprowadza prostą obserwację lub doświadczenie według instrukcji;
- rozpoznaje elementy budowy mikroskopu;
- określa podstawowe funkcje wody i składników budujących organizmy (pierwiastki, związki chemiczne);
- wymienia elementy budowy komórki zwierzęcej, roślinnej i bakteryjnej;
- przedstawia podstawowe czynności życiowe organizmów;
- wyjaśnia, czym jest odżywianie, oddychanie i rozmnażanie;
- przedstawia znaczenie bakterii oraz podaje przykłady chorób bakteryjnych i wirusowych.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- określa, czym zajmuje się biologia i jakie są jej wybrane działy;
- dokumentuje przeprowadzone obserwacje;
- wymienia etapy planowania doświadczenia;
- posługuje się mikroskopem w podstawowym zakresie;
- podaje funkcje białek, tłuszczów, cukrów i kwasów nukleinowych;
- rozpoznaje elementy budowy komórek na schematach i preparatach;
- krótko charakteryzuje czynności życiowe organizmów;
- wyjaśnia różnice między samożywnością a cudzożywnością, zna substraty i produkty fotosyntezy;
- określa różnice między oddychaniem komórkowym a wymianą gazową;
- podaje podstawowe zasady profilaktyki chorób bakteryjnych i wirusowych.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- przedstawia hierarchiczną organizację budowy organizmów;
- formułuje problem badawczy i hipotezę do prostego doświadczenia;
- prawidłowo wykonuje i opisuje obserwacje mikroskopowe;
- określa funkcje elementów budowy komórki zwierzęcej, roślinnej i bakteryjnej;
- przedstawia rodzaje rozmnażania bezpłciowego;
- dokonuje podziału organizmów cudzożywnych według rodzaju pobieranego pokarmu;
- wyjaśnia przebieg fotosyntezy oraz znaczenie chlorofilu;
- zapisuje słownie równanie oddychania tlenowego;
- klasyfikuje organizmy z najbliższego otoczenia według prostego kryterium;
- podaje charakterystyczne cechy królestw organizmów;
- opisuje drogi szerzenia się chorób zakaźnych.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę stosowania procedur badawczych;
- wykonuje samodzielnie obserwacje mikroskopowe i oblicza powiększenie obrazu;
- porównuje budowę komórek zwierzęcych, roślinnych i bakteryjnych;
- planuje doświadczenie dotyczące wpływu czynników na fotosyntezę i fermentację;
- określa warunki przebiegu procesów życiowych (fotosynteza, fermentacja, oddychanie tlenowe);
- przedstawia zasady systemu klasyfikacji biologicznej oraz hierarchię jednostek systematycznych;
- przedstawia szczegółową charakterystykę królestw organizmów;
- analizuje doświadczenia dotyczące fermentacji i oddychania.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- przeprowadza samodzielnie doświadczenia biologiczne zgodnie z zasadami bezpieczeństwa;
- analizuje wyniki obserwacji i formułuje pogłębione wnioski;
- wykazuje związek budowy komórek z ich funkcją w organizmie;
- porównuje oddychanie tlenowe i fermentację pod względem substratów, produktów, energii i lokalizacji;
- konstruuje własny, dwudzielny klucz do oznaczania organizmów;
- uzasadnia, dlaczego wirusy nie są organizmami;
- wyjaśnia zależności między środowiskiem życia bakterii a ich czynnościami życiowymi i znaczeniem.